

48  
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ  
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ  
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 14  
ΑΘΗΝΑΙ (136)



Α.  
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ  
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968  
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1969 - Φεβρουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)..... Πάρτιρα.....  
(παλαιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας Μονοφατῆου  
Νομοῦ Ἡρακλείου... Κρήτης.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Κωνστ.  
Ἐμ. Δροβιάκης ἐπάγγελμα Διδάσκων.....  
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Αρμαλλοχωρί - Μονοφατῆου  
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 4... μῆνας.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :  
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γεώργιος Μμ. Βεργιάκης

.....  
ἡλικία... 68 ἐτῶν γραμματικαὶ γνώσεις... Συνταξιοῦχος  
Διευθυντικῶς... τόπος καταγωγῆς Πρίτυρα  
Μονοφατῆου... Ἡρακλείου  
Κρήτης.....

#### Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντα διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ  
βοσκήν ποιμνίων ; Δέν ὑπάρχον ξεχωρισταί  
περιοχαί.....  
Ἐπὶ τῇ περιοχῇ αὗται χωρίζονται ἢ ἐγγελάσσονται κατὰ χρονικά διαστή-  
ματα ; ..... Ἐξολοθισθέντες.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,  
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς  
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....  
Εἰς τοὺς χωρικοὺς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν  
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν  
του ; .....  
Διατηρεῖ ἐν μίᾳ μέρει.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

..... Μόνον εἰς τὴν γεωργίαν .....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ...

..... Ἀ.β.φαιλῶς ἀεχολοῶνται .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ; ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

..... ἐν ἐνδοκίῳ βασιλείᾳ .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) .....

..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα ;) .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Μέ γνήσιον νόμον και με' νανον  
εν παλαιῇ και ερμηνεύειν ειναι.

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον  
 σας ; ... Ἄνω ... 20 ... 1925 .....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηρῶν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; *Τὰ βιολογικὰ ἄροτρα ἀπὸ τοῦ 1920 αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1950*

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, διφτερο κλπ.).  
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;  
Ποῖος κατασκεύαζε τὸ άροτρον αὐτό ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμή-  
θεια αὐτοῦ ; Σιδηρὸν άροτρον μεταβίβαται  
οὐκ ἐκκεννύζεται ἀπὸ ἐνὸς τεχνίτη  
ἐκκατασκευάζειν ἄλλου.

Παραθέσετε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. .... 4. .... 7. .... 10. ....

2..... 5..... 8.....

3. .... 6. .... 9. ....



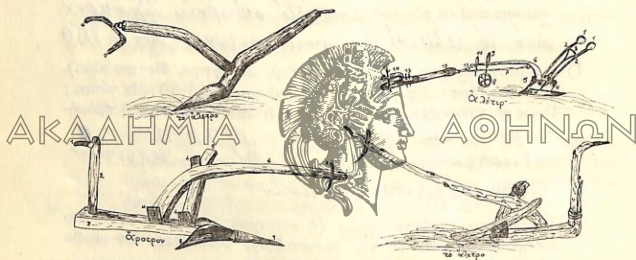
2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) ... 20' 20' 1950 ...

3) Μηχανή θερισμού .. από 6' 1967 .....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *δεν υπάρχει.*  
 5) Μηχανή ἄλωνιςμοῦ. *δυσὸς το' 1960*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....  
*... ἐλθίμως τεχνίτης ... ὀνομαζόμενος ...*  
*... Πιερριάνος ... ἢ ... ἀρχιτέρας ...*

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;



- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον<sup>(1)</sup> καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- |         |          |          |
|---------|----------|----------|
| 1. .... | 6. ....  | 11. .... |
| 2. .... | 7. ....  | 12. .... |
| 3. .... | 8. ....  | 13. .... |
| 4. .... | 9. ....  | 14. .... |
| 5. .... | 10. .... | 15. .... |

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.



(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-  
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-  
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι βιαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι ἦτο τὸ αὐτὸ δι' ὅλα τὰ εἴδη.  
... τῶν χωραφίων.....



- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ἦτο, πλατὺ  
μὲ μίαν μεγάλην διὰ τὸ πλάτος κερὰ.

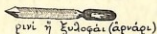
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;



ἦτο ξύλον

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

Μανάρια. - σκεπάρνι. - σκήλα. - ἀρίδι...  
... ξυλοφάι



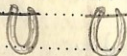
- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλα ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. .... Βόες. καὶ... ἡμίονοι.  
καὶ ἄλλα  
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; .... Δύο. ζῶα. ἢ. καὶ... ἓν.  
 9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; .... Μαλιστα.



Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

Ὁ ἄνθρωπος διὰ σταυροῦ. Γαλκιά  
μικρὸς.

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....



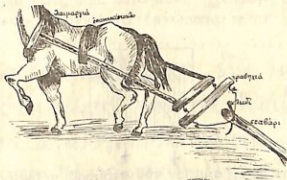
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ἰσχυρίζονται. λοῦρα  
καὶ εἶναι κατασκευασμένα.  
ἐκ σιδήρου.



- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; ἀπὸ τοῦ 1926.

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,  
 τήν ὅποیان φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ  
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. 1) *Ο. ΚΑΛΟΣ. 2) Ο. ΒΥΜΑΡΑΝΙ*  
*3) ΤΑ ΤΡΑΒΥΧΛΑ. 4) Ο. ΣΥΓΧΟΣ ΜΑΥ. 5) Ο. ΣΩΛΗΣ.*



ζ'. Ἀροτρίασις ( ὄργωμα) καὶ σπορά.

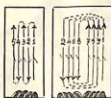
α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης  
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναίκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα  
 ἢ συνήθειά εἰς τὸν τοῖπον σας. *Συνήθειαι... οὐδὲν ἔχει*  
*ἰδιοκτητῆς τοῦ ἀγροῦ ἢ ὑπηρέτης*

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ  
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,  
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Σταματόν τὰ δύο ζῶα παραλ-*  
*λήλως καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος τοποθετοῦν εἰς τοὺς ὅμους αὐτῶν*  
*τὸν συγχόν, τοὺς βύτρου καὶ ζεύγας καὶ τὰ πανωζεύγια -*  
*ἢ ἐνδεῶν εἰς τὸ ἄροτρον.*
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Τασηλῶν εἰς*  
*τὸ ἄροτρον τὸν πύλο, τὸ βυμαράνι, τὰ τραβυχλά*  
*καὶ ἐνδεῶν πῶς εἰς τὸν συγχόν τὸ βύτρου ἄροτρον.*
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ  
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα  
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).  
*...Με σχοινί. ἐνδεῶν πῶς τὰ μεμάρια...*  
*...τῶν τῶν καὶ με τὸν χαλινόν. (χαλινάρι)*  
*τοῦ ἀλόγου.*



- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὄργωνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Παλαιότερον μοτ' ἐντεῖθεν τραμην, ἐν μέρει  
Περὶ ἑξερναυτῶν. ἢ καὶ κατ' ἐντεῖθεν ἀνὰ δόρυ  
τὰν ἀλάκων  
ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);



† †

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοθράδες κ.λ.π.);

ἔχιντο καὶ ἐξαμολοῦντο νὰ γίνονται  
με σπορές ἢ ντάμιες.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; .....

Με αὐλακιά;

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; Μόνον ἐν μέρει. ἢ δὲν ἀνώνυμα. καὶ με μεγάλα. καὶ ἢ. β. λ. ν.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ἢ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί. ἢ πλαγίως.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

ἐν ὅσῳ -

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

ἔγινοντο δύο ὀργώματα. ἓνα κατὰ φθινόπωρον ἢ φεβρουάριον καὶ ἕνα κατὰ Ἀπρίλιον ἢ Μαΐον. ἀναλόγῃ τοῦ καιρικοῦ συνδυασμοῦ.

ὀνομαζομένη τὸ πρῶτον καλλουργία καὶ τὸ

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν γίνεται ἓνα ὀργώμα κατὰ φθινόπωρον ἢ κατὰ Ἀπρίλιον ἢ Μαΐον.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἔπεται ἐν (1) ἐνῶ.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; ἓνα ἢ δύο.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Χρησιμοποιοῦνται οἱ φάρδοι ἢ ὅσινι πρὸς μεταφοράν τοῦ εὐποριμοῦ καὶ ἡ μανικιὰ διὰ τὴν διασκορπιστικὴν αὐτῆς ἐξέλιξιν.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-  
ψειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἣ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον  
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

Μὲ τὸν Βουμβάκη, ὁ δούτονος φέρει  
ἐν τῇς κλῆσιν ἀνθρώπων μὲτ' αἰσθητῶν...  
χρῆσαν τ' ὁδοῖς ἰσχυρὰς καὶ ὁδοῦναι

2) Γίνεται μετά το δρώμα ισοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-  
σμα, διβόλισμα); Ὁχι... μόνον. ἐν. καρι. στω. αν. . οψι-  
μον. καλλιερχειας καὶ ἐν. τόν. υἱ. πον. . . . .

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-  
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου, καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) ...../..

1) Τὸ θανατὸν (τσάπα) 2) ἡ θανατοῦσα  
(κατὰμας) 3) Τὸ θανατοῦσιν... δι.α.  
... τὸ θανατοῦσιν...



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

4) ἔνας ὄνδρος ἢ γυναῖκα - ὀνομάζονται θανατοῦσιν.  
... θανατοῦσιν τὸ μέρος ποὺ λόχων ἐμποδίσαν δὲν πλησιάζει τὸ  
... ἀλλ' ἐπὶ

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια, ἐκάστου εἴδους. ... ὅσα ἔχοντες... ὅσα ἔχοντες... ὅσα ἔχοντες...

... ὅσα ἔχοντες... ὅσα ἔχοντες... ὅσα ἔχοντες...  
... ὅσα ἔχοντες... ὅσα ἔχοντες... ὅσα ἔχοντες...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ....

... φῆν. γίνονται... ἐκτρέφονται, ἀλλὰ ἡ παλ-  
... γίνονται... ἐκτρέφονται...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-  
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)  
καὶ ἄλλως. ....

... ἐφυτεύοντο καὶ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια...

## Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

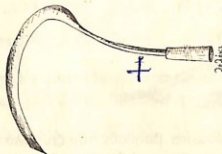
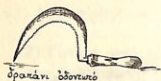
α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.  
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)



π.χ. μέ, τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

Μέ. το δρεπάνι



Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Ἐἰς τὴν ἰσότητα τοῦ χρησιμοποιοῦντο καὶ...  
χρησιμοποιοῦται καὶ δρεπάνι...  
ἀλλὰ πῶς διασκευάζονται...

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). με δρεπάνι



- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....  
ομοία

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....  
ἡ χειρολαβὴ του ἦτο ξύλινη... ὁ σιδηροῦς σκελετός δὲ ἦτο ἰδιωτικῶς ἐσκευασμένος...

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) Τὰ κοπτεμέναζεν ὁ Ντερμιτζής ἢ... Χερμιάς.....
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Διὰ χεῖρος θηρίζοντο ἢ ρόβη τοῖ ρεβιθία μετ' ἢ φακή:-.....

#### β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ....  
Ἡ ὕψος 10 - 15 εκατοστὰ τοῦ μῆκου.....

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).....

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;.....

Οἱ γὰρ αἱ θηρίζονται θανατοῦνται τὰ δράγματα (μάτσα) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.....

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χεῖρος) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς).....

Τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί 8-10 μάτσα ἕτσι ὥστε αἱ μεγάλα νὰ διαβιανρῶνται:-.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-  
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

..... ονομάζονται ἀγκαλιές .....



### γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)  
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν  
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ προῖον ; .....

..... Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ..... εἰς .....

..... θερίζονται ὡς ἐρχόμενοι ..... ὅτε ..... ἐρχονται .....

..... εἰς τὸν τόπον μας .....

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι μὴ ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'  
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Παῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς  
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ  
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν  
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

.....  
.....  
.....  
.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-  
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ  
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-  
λυντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται  
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

..... ὅχι .....



- 4) 'Εδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

...δὲν δίδεται προσοχή...

- 5) 'Ετραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

...ἔτραγουδοῦσαν καὶ τραγουδοῦν κρητικὰ δίδτικα.

"Πάντα 'πὸ τῆ παραβολῇ μὲ θάνεις καὶ θερίσω  
για νὰ μὲ δέρνη ὁ θερρίαι. καὶ ὁ πῆλιος νὰ μαυρίσω"

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαι, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. ....

...ἐξ τῶν δόσων μὲς τοῦτον  
...ἐθίμου δὲν ὑπάρχει.

#### δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; 'Αμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

...τὸ δεμάτια γίνεται ἀμέσως - δὲν ὀκνεῖται  
...τὰ στάχυα κρατοῦν ὅπως γίνε. δηλ. εἶναι  
...αἱ δροσερά μένουν οἱ ἀχμαλὶς 2-3  
...ἡμέρας πρὸς ξήρανσιν καὶ μετὰ δένονται.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τοὺς σταχὺς ἔδενε ὁ ἰδιοκλήτης, —  
 πρὸς ἀγκαλίαν τοῦ μετέφερον, καὶ  
 ἀντὶ τούτου τὸ δέσιμον ἔχοντο,  
 μὲ σταχὺς καὶ ἀφικνωμένους, πρὸς  
 δέσιμον καὶ δεμάτια (τέλι).  
 Ἐργαλεῖον τι δὲν χρυσιμοποιεῖται  
 παρὰ τὸ δέσιμον :-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Τὰ δεμάτια συνεκεντρώνοντο πρὸς τὴν  
 εἰς τὴν ἐκκεντρωμένην καὶ ἀπορρίπτοντο  
 εἰς τὸν ἀλωναίον καὶ μετακινεῖται  
 εἰς τὴν γῆν :-

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Η μαλκήρνια*  
*πῆ. παρτάς ἤρχιζαν ἀπὸ τοῦ 1910*  
*Η βωσπὰ γίνεται ποτὶς φεβρουάριον*  
*μαὶ Ἀύγουστον. -*

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-  
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ  
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ  
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν/ῆς  
φωτογραφίαν. *Η... εξαγωγή... αὐτῶν... σχήματα  
... μὲ... τὴν... σκαπάνην... (βγάλισμα)  
? ἔαν... ἐν... εἶναι... μετὰ... ἐν...  
ἢ... γίνεται καὶ... διὰ... μὲ ἄροτρον.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐσυνά, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

210x1

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-  
σαν κ.ἄ.). . . . .

(Παραθέσσετε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-  
ποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-  
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .....

### Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Τὰ δεμάτια φορτώνονται τέβερα -  
τέβερα εἰς τὸ φῶν καὶ μετα-  
φέρονται εἰς τὸ ἀλώνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; .....

Ο ὁ χώρος καλεῖται θεμωνοστάσι.  
Ἡ τοποθέτησις γίνεται εἰς σωρὸς (θεμωνιᾶς)  
μὲν εἶδος.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; .....

Ὑπῆρχον ἀλώνια ἀνέκαθεν.

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .....

Συνήθως ἔξω τοῦ χωρίου ἀλλή.  
εἰς μικρὰν ἀνώσταθιν ἀπὸ αὐτό.



5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;  
 ἔάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-  
 σίς του, δηλ. μὲ ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *ἑξ. ἀλῶνι*  
*ἀντικεινὸς μίαν οἰκογενεῖαν ὅπου λήγει*  
*καὶ μίαν παροῖμια: « Μικρὸ-μικρὸ*  
*τὸ ἀλώνι σου καὶ θιμὸν ἀχλὺ ἑοῦ, ἔξ' »*

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....  
*Ἐρχίζην ὡς ἐπὶ τὰ μέγ. ἰονίου καὶ ἔληγεν*  
*ὡς ἐπὶ τὰ μέγ. Αἰγυπτίου ἀναλόγως.*

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-  
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον  
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-  
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *ἑξ. ἀλῶνι. ἑξ. 20. καὶ*

*εἶναι χωματάλωνα. Καθαρίζονται μὲ τὸ*  
*βουρνούν ἐν γῆνι καὶ ἔλυνται καὶ τοποθετοῦνται*  
*ἐν τῷ γῆνι ὅπως πῶς ἐστὶν ἡ γῆ.*

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ  
 ἀλωνισμοῦ. (π.χ. τοῦ χωματάλωνου: καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ  
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-  
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κότρου βοῶν  
 καὶ ἀχύρων). *Ἐρχίζην. καὶ ἀντὶ τούτου. ἀπὸ τὰ ξερὰ*  
*χέρια. Κατόπιν γίνεται ὡς ἑξ. ποσότητες.*  
*Βάλλον κατόπιν ζωὰ μέγ. διὰ τὰ δημουργεῖν μὲ*  
*τὰ πόδια. τὸν. ἀντὶ τούτου. ὅπως ἐστὶν. διὰ τὴν. χερσὶν*  
*δημουργεῖν, μίαν ἐπιφάνειαν λείαν καὶ ὅπου καὶ ἀλείβουν*  
*μὲ νύμφην κότρου ἀντὶ τούτου (βούτου) ἀντὶ τούτου. διὰ τούτου.*  
*ἡ ἐργασία αὕτη λήγει. βούτωμα.*

9) Ἡ ὡς ἀνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-  
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

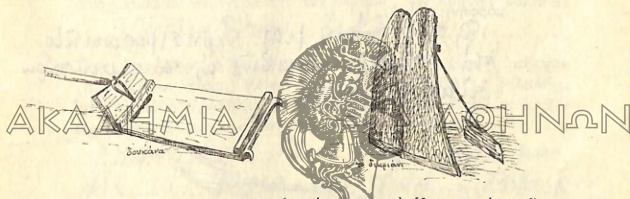
*οὐχί.*

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου  
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-



τες και σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων, τούτων ;

Εἰς τὸν τόπον μου  
 χρησιμοποιοῦτο ὁ βωλόσυρος ὁ δικριάνι καὶ  
 ὁ βωλόσυρος ἀπὸ ξύλου καὶ τεχνίτης  
 με αὐτὸν ἠγωνίζοντο ὅλα τὰ δημητριακά  
 σήμερον ὁ ἀλωνισμὸς γίνεται δι' ἀλυσίδων  
 καὶ μηχανῆς



- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; .....

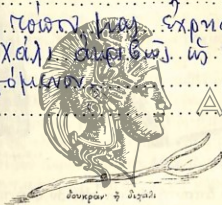
Ἀρχίζει συνήθως πρὶν 10<sup>μ</sup> π.μ. καὶ  
ἐξέλθῃ πρὶν 4<sup>μ</sup> μ.μ.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἐξ τῶν ποιοτήτων καὶ χρησιμοποιοῦντο  
τὰ ντιχάλι, αὐριβῶν, ὡς τὸ πλεοντέρω  
ἐμποιζόμενον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ;

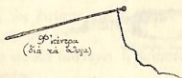
Ναὶ -

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

οὐκ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

.....*ῥοινομαζνται δούλα ἢ ἐκμωαρχια*.....  
*ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν 6-8 δούλα.*



- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ, ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) .....

.....*ῥοινομαζνται μαλαμα.*.....

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσολιάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ αἰσγα καὶ ἀνέλαμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

.....*ἡλωνίζεν ὁ κείος ὁ γεωργος καὶ με' τὰ ῥοινα καὶ ζῶα. Σήμερον ὁ ἀλωνιστής γίνεται δι' ἀλωνιστικῶ μηχανήων*.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

*Ἦτο μοσχανικια με' κοπανον.*.....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

.....*ἔλεγετο κοπανον καὶ κατεσκευάζετο με' ξύλον πρίνου διὰ τὰ εἶναι βαρὺ*.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;  
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται), χρήσις τοῦ κοπάνου  
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Στο αὐλὸν ἢ ἐν τῇ αὐλῇ...  
αὐλῇ. ἡ χρυσοφόρος ἐστὶν διὰ τὴν φασκὴν, τὰ  
ρεβίθια, τὰ ρυζία κ.λπ.*



κοπανοὶ στρόγγυλοι



ξύλο κομμένο διὰ τὸ κοπάνημα  
μικρὸν ὑψοῦς δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν  
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο  
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;  
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων  
παραγωγῶν ;

*Μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.  
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι  
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;  
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἐκείνην ἡμέραν ἐν τῷ χειρουργεῖν τοῦ καρπού.

- Кадъ го погледна сѣх, -

- ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς. *Μανδύρας* *Τ* *Α* *Θ* *Η* *Ν*

β'. Λίχνισμα

- на то доважи



— 25 —



ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ βηκτισσόμενος θυρὸς εἶναι  
ἐκτετακτός, πρὸς τὴν μακρύνειν τὸ  
πρὸς τὸν ἀνέμου... Ἄλλου τι ἔθιμον  
δὲν παρατηρεῖται.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....)

Γίνεται μὲ τὸ θρινάκι ὡς τὸ μακρύνει  
τὸν ἀνέμου.....



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρὸς, γυναῖκά· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἁμοιβῇ ;

Καὶ ἀνδρὲς καὶ γυναῖκες, κατὰ τὸν ἔθιμον  
δὲν ὅμως ἀνδρὲς.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Ὁ δονισσόμενος κόντυλοι. - Σ' αὐτοὺς μετὰ  
τὸ ἀλώνισμα τῶν ἀλωνισμάτων γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα  
μέσθ' τὸν βωλοβύρο καὶ ἐκτετακτός τὸν  
κόντυλομικτὸν ἢ τὸν κόντυλομικτὸν.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαρούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακά συν-  
ηθίζεται τοῦτο ... *Λιχνισμα... καρπολώνεμα...*

· Η. Ξερός. χίνεται. ὅσους καὶ ἐν τῷ ἀλυνίῳ.  
ἀπλ. τὰ ἐσθία. ἐκένουν τὸν βωλόετρο. ἐνῶ ἦν  
· βουδός. ἀναματώει. μετ' τὸ διχάδι τοὺς κοντύλους σπυρί.  
· Αὐτὸ χίνεται μόνον διὰ τὸ κριθεῖν καὶ τὸ γιζαῖν. -

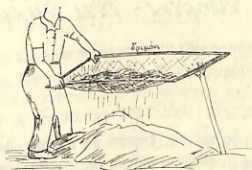
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,  
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα  
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Ο. ὡριθεύστερος ἀποχωρίζεται κατὰ τὸ λιχνισμα  
μετ' τὴν σιουπά. Μία χινάμα μετ' τὴν σιουπά ἐστὶ  
χάρι σιουπῶζι ἐκκερά-ἐλακρά τὸ σιμῆν ὅσους  
ὡριθεύται ὁ καρπὸς μετ' τὸ λιχνισμα.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν  
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρον· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετ' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον  
κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

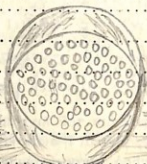
α. Πι. δ.ν. αὐτοχειρὶν. .....

μὲ. τῶν. βλαῦπα. βολίζονται. .....

μὲ. τῶν. βολίζονται. σιγήδω. .....

ἀπὸ. χυκίτης. κατὰ τὸ βό. .....

λίβρα. πάλι. βλαῦπίζονται. .....



βολιστής.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. Πι. δ.ν. ἐξαιμαδῆ. αὐ. .....

ρύνεται. μὲ. τὸ. θρινάκι. κατόπιν. χαράσσεται. .....

βλαῦπα. μὲ. τῶν. μωρῶν. αὐτοχειρὶν. .....

πιέζεται. ὡς. θρινάκι. μὲ. μωρῶν. ὡρὸς. τῶν. .....

δ.ν. αὐτοχειρὶν. Ἀσπασμὸς. ὅλοι. μωρῶν. πρὸς. βλαῦπα. .....

μὲ. βλάστη. πλάτων. ὡς. χερ. τῶν. λίθο. μωρῶν. τῶν. .....

ὡρῶν. μωρῶν. καὶ. τῶν. πνιγν. ὡρῶν. ὡς. θρινάκι. .....

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

ὡρῶν. ὡρῶν. ὡρῶν. ὡρῶν. .....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχείου) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν



χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-  
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ο Κοινοὺς Φόρος 5-7 % τὸν δυνάστην,  
ἡ δυνάστης εἰδικὸς ἐνοσημασὶς ἐνοσημασίου  
μὴν ἡμερῶν 4 ἡμερῶν ἐγένετο μετὰ γέννησιν  
Χαρακιστικὸς 10-14 ὀκάδων



μυσοκίλε



κουτέλιος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,  
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,  
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-  
γραφίας αὐτῶν) .....

οὐδέν -

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ  
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-  
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσηί τας σχετι-  
κὰς συνηθείας) γ. Στενωσιδενίλο... εἰς ὠκεανὸν... ἢ... ,

εἰς εἰδικὰ ἀρχαῖα δοχεῖα ἀπὸ χαλκοῦ ἢ ὀψιδίου  
ἀλειμένα μετὰ γυναικὸς ἀρχαῖας τοῖς οἰοῖτο  
ἐγένετο κοφινίδης.

4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ  
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρόν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαίθρον ;

... *τὸ ἀχυρον ἐκασθενεῖτο ἐν ἀχυρῶνας.* ...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... *δὲν ἐγένετο διαλογὴ* ...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται, πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

#### Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀνάμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... *Μόνον ἐν Πάσχα ἐν οὐρανῶν*  
*τοῦ Ἰούδα.* ...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

... *τὸ μεσονύκτιον ἐν Πάσχα μ.ε.*  
*πρὸ Χριστῶς ἀνέστη ἐν ὡρῇ ἀσπρίβο-*  
*ρα. τοῦ Νάου.* ...

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἄφανός κλπ.).....

.....?Προσάγετε τον συνάρτη

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; . . .

Πο' ὡρεῖον παύει·

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

Συνήθως κινδυνεύει να δοθεί λάθος  
από τις αλλαγές των συνθηκών.

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

2-3 ημέρες προ' του πάχους δια

τά παιδιά αρχίζουν να μιμνήσκονται ξύλα  
προσώπων, να αντικαθίστουν μεγαλύτερον  
τύπος και ένταση, μεγαλύτερη διάρκεια.

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.  
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα .....

ὅτι νῦν ἔρχον -

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ